

Kunskapsuppdatering 2018 för Årslicens/Certifikat Livförmiddling

Att ha licens eller certifikat från InsureSec är ett bevis på kunskap om relevanta lagar, föreskrifter och god sed. För att säkerställa att kunskaperna hålls aktuella kallar InsureSec vid behov till kunskapsuppdatering.

Årets upplaga av kunskapsuppdatering behandlar nya eller uppdaterade kunskapskrav, den senaste utvecklingen av god försäkringsförmedlingssed och Finansinspektionens roll och tillsyn, särskilt frågan om återlämnande eller återkallande av tillstånd när försäkringsförmedling inte längre utförs.

Några ord om Blooms taxonomi

Frågorna i InsureSecs kunskapstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

- Med **kunskap [K]** menas att testdeltagaren ska känna till och kunna återge faktakunskaper, t ex begrepp och definitioner.
- **Förståelse [F]** innebär att förstå och kunna redogöra för relationer och samband.
- **Tillämpning [T]** innebär att kunna använda sina kunskaper, t ex att göra beräkningar eller anpassa rådgivning och utveckla egna lösningar.
- Slutligen avser **analys/syntes [A]** att kunna analysera beståndsdelar i en helhet och hitta det viktiga samt på egen hand använda analysen för att skapa något eget och som underlag för rådgivning.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån ett rådgivningsperspektiv

K – Känna till faktakunskaper

Förmedlaren ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Förmedlaren ska ha en grundkännedom om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Som exempel "Du ska känna till att Försäkringsavtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund."

F – Förstå och kunna förklara faktakunskaper

Förmedlaren ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att förmedlaren ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller."

T – Tillämpa faktakunskaper

Förmedlaren ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivån att förmedlaren kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt."

A – Analys av faktakunskaper

Förmedlaren ska kunna identifiera, urskilja och kritiskt bearbeta fakta. Förmedlaren ska behärska kunskapen så pass väl att förmedlaren kan separera principiella fakta och anpassa sin kunskap efter specifika situationer.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller, hur den kan påverka din kund specifikt samt vilka åtgärder du som förmedlare kan behöva vidta för att din specifika kunds situation ska få bäst utfall."

1 Nyttillkomna eller uppdaterade kunskapskrav 2018

1.1 Lag (2018:00) om försäkringsdistribution (Träder i kraft under 2018, se "En ny lag om försäkringsdistribution", Ds 2017:17¹)

- 1.1.1 Tillstånd och registreringsplikt [T]
- 1.1.2 Känna till lagens krav på kunskap och kompetens inklusive kravet på 15 timmars utbildning per år [T]
- 1.1.3 Ersättningssystem – hur ersättningar till anställda ska vara utformade [F]
- 1.1.4 Behandling av tillgångar som tillhör kunden [F]
- 1.1.5 Ersättningar från någon annan än kunden [T]
 - 1.1.5.1 Förbud mot att ta emot och behålla ersättningar vid tillhandahållande av rådgivning på grundval av opartisk analys
 - 1.1.5.2 Förbud mot att ta emot ersättningar som till väsentlig del avser tjänster som ännu inte utförts, som till sin storlek baseras på premiebetalningar som ännu inte utförts, eller andra ersättningar som storleksmässigt står i uppenbart missförhållande till de tjänster som har utförts
 - 1.1.5.3 Tredjepartersättningar – generellt om när det inte är tillåtet att erbjuda eller ta emot ersättning från annan än kund i samband med distribution av försäkringar, samt särskilt vad som gäller avseende försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar
- 1.1.6 Korsförsäljning och kopplingsförbehåll – otillåtna kopplingsförbehåll och informationskrav vid korsförsäljning [T]
- 1.1.7 Förebyggande och hantering av samt informationskrav avseende intressekonflikter vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar [F]
- 1.1.8 Förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster [F]
- 1.1.9 Krav på lämplighetsbedömning eller passandebedömning avseende försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar [T]
 - 1.1.9.1 Bedömning – vad, när, av vem och hur
 - 1.1.9.2 Dokumentation och rapportering – dokumentationskrav, lämplighetsförklaring, rapporter etc.

1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn

- 1.2.1 Känna till att Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlars tillstånd om försäkringsförmedlaren inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser, under en sammanhängande tid av sex månader inte utövat sådan verksamhet som tillståndet avser eller inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd [T]

¹ <http://www.regeringen.se/rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/2017/06/ds-201717/>

1.3 Näringslivskoden – känna till Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) och veta hur koden kan påverka rådgivaren specifikt [T]

- 1.3.1 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalken 10 kap. 5a–5e §§)
- 1.3.2 Förmåner som omfattas av koden
- 1.3.3 Företag som omfattas av koden
- 1.3.4 Branschregler
- 1.3.5 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iakttas: Förmånens värde, Mottagarens position, Förmånens art, Mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
- 1.3.6 Otillåtna former av förmåner
- 1.3.7 Arvode till samarbetspartners
- 1.3.8 Konsumentskydd

1.4 Produkttillsyn

- 1.4.1 Känna till kraven på produktutvecklare, hur en målmarknad bestäms och hur man ska förhålla sig till målmarknaden vid distribution av försäkringar (K, T)
- 1.4.2 Produktutvecklare – känna till när en försäkringsförmedlare kan anses vara produktutvecklare och vilka krav som finns på produktgodkännandeprocessen [K]
- 1.4.3 Målmarknad – känna till kriterier för hur en målmarknad fastställs samt förstå hur man ska förhålla sig till en fastställd målmarknad vid distribution [T]
- 1.4.4 Distribution – känna till kraven på distributionsstrategi och kraven på att säkerställa att nödvändig information erhålls från respektive produktutvecklare [K]

1.5 Allmän avtalsrätt

- 1.5.1 Informationsfullmakt – behörigheter och befogenheter [T]

1.6 Personuppgiftshantering

- 1.6.1 Förstå syftet med Personuppgiftslag (1998:204) och Dataskyddsförordningen (GDPR) och känna till att den senare ersätter tidigare lagstiftning [F]
- 1.6.2 Känna till personuppgiftsansvariges skadeståndsskyldighet och administrativa sanktionsavgifter i Dataskyddsförordningen [K]
- 1.6.3 Känna till att Datainspektionen är tillsynsmyndighet som kan meddela föreskrifter och att vissa uppgifter och incidenter ska anmälas till tillsynsmyndigheten [K]

1.7 Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

- 1.7.1 Förstå syftet med lagen och definitionerna av penningtvätt och finansiering av terrorism. Själv kunna avgöra när det uppstår situationer där det kan misstänkas handla om penningtvätt eller finansiering av terrorism [T]
- 1.7.2 Känna till innebörden av centrala begrepp i penningtvättsregelverket och kunna tillämpa dem; affärsförbindelse, verklig huvudman, person i politiskt utsatt ställning [F]
- 1.7.3 Riskbaserat förhållningssätt – hur företaget/förmedlaren ska göra sin riskbedömning [A]
- 1.7.4 Riktlinjer/rutiner för riskbedömning som ska finnas och att dessa ska vara anpassade till företagets verksamhet [T]
- 1.7.5 Riskbaserad kundkännedom – förstå och kunna tillämpa ett förhållningssätt som innebär arbete med riskbaserad kundkännedom. Särskilt förstå riskerna för penningtvätt inom livförsäkringsverksamhet [A]
- 1.7.6 Åtgärder för kundkännedom – veta när och hur åtgärder för kundkännedom ska genomföras [T]
- 1.7.7 Skärpta åtgärder – veta när och hur skärpta åtgärder för kundkännedom ska genomföras [T]
- 1.7.8 Förenklade åtgärder för kundkännedom – veta när sådana kan vara tillämpliga och vilka åtgärder som då krävs [T]
- 1.7.9 Arkivering – känna till vilka krav som finns på bevarande av handlingar och för vilken tid detta krav gäller samt i vilken form dessa handlingar ska finnas [T]
- 1.7.10 Utbildning och skydd av anställda – känna till och förstå vilka krav som ställs på förmedlingsföretaget om krav på fortlöpande utbildning och skydd av anställda [F]
- 1.7.11 Centralt funktionsansvarig – känna till att en sådan ska utses och vad denne ansvarar för [K]
- 1.7.12 Särskilt utsedd befattningshavare och oberoende granskningsfunktion – känna till när sådana ska utses och vad de ansvarar för [K]

1.8 Lag (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän

- 1.8.1 Förstå syftet med lagen och känna till hur sökning i registret för verkliga huvudmän går till [F]
- 1.8.2 Rapportering till Bolagsverket – känna till vad som ska rapporteras och ha rutiner för att kunna ta fram den information som behöver rapporteras [F]

1.9 Insiderlagstiftning

- 1.9.1 Känna till Lag (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden och EU:s marknadsmissbruksförordning [K]

1.10 Skatterätt

1.10.1 Beskattning av investeringssparkonto (ISK) [F]

1.11 Försäkring enligt kollektivavtal - grundläggande regler och begrepp

1.11.1 Känna till samtliga kollektivavtalade försäkringsförmåner för ITP-an slutna tjänstemän och jämföra dessa med individuella försäkringslösningar avseende sjukdom, pension, dödsfall, olycksfall och arbetslöshet [K]

2 Utveckling av god försäkringsförmedlingssed

2.1 Försäkringsförmedlingsmarknadens Disciplinnämnds uttalanden och beslut [T]

2.1.1 Om försäkringsförmedlarens ansvar vid utlagd verksamhet (Beslut 2016:1, Beslut 2017:2)

2.1.2 Känna till InsureSecs och Försäkringsförmedlingsmarknadens Disciplinnämnds behörighet att undersöka, uttala sig om och meddela beslut gällande alla regler som är relevanta för försäkringsförmedling samt alla ageranden som allmänheten kan ha fog för att uppfatta som närliggande till eller ha samband med försäkringsförmedling (Uttalande 2014:1, Beslut 2016:1, Uttalande 2016:6, Beslut 2016:8-10, Beslut 2016:12, Beslut 2017:2)

3 Kunskaper och färdigheter som InsureSec anser behöver särskilt betonas

3.1 God försäkringsförmedlingssed

3.1.1 Försäkringsförmedlarens omsorgsplikt – förstå vad som menas med omsorgsplikten och kunna tillämpa omsorgsplikten i den verkliga rådgivningssituationen. Det innebär konkret att kunna sätta kundens intresse före egna och alltid uppträda lojalt mot kunden, t.ex. genom att för kundens räkning säkerställa att inblandade försäkring- och produktbolag har de tillstånd som krävs för att utöva den verksamhet som avses [T]

3.2 Finansinspektionens roll och tillsyn

3.2.1 Registrering eller tillståndspliktig verksamhet – Känna till skillnaden mellan att ett företag står under Finansinspektionens tillsyn och att företaget enbart är registrerat hos Finansinspektionen [F]

3.2.2 Känna till hur kontroll av registrering eller tillstånd kan ske med hjälp av Finansinspektionens företagsregister [T]

3.2.3 Känna till vilka tillståndskategorier som förutom försäkringsförmedling förekommer i Finansinspektionens företagsregister [K]